

VYŠEHRAD A NATIONAL GEOGRAPHIC

V rozhovorech se mě pořád ptali, jestli mám nějaký fotografický sen. Dlouho jsem přemýšlel, jaký si vymyslet, abych nemusel vysvětlovat, proč žádný nemám. A pak jsem si vzpomněl, že přeci jen jeden opravdový fotografický sen mám. Jen jsem na něj zapomněl. Chtěl bych si někdy zafotit pro National Geographic! A tak jsem to ve dvou rozhovorech propálil, až mi opravdu zavolal sám pan šéfredaktor s tím, že si mě vybral pro velký článek. Nastal tedy čas splnit si svůj fotografický sen.

Text a foto: PETR JAN JURAČKA

Nejprve mě ani nenapadlo, že by moje téma mohlo být jiné než přírodovědné. Však to je jasné, proč by si zrovna mě někdo vybral na focení, když by nešlo o přírodní vědy? Námět mě ale velmi překvapil: Vyšehrad! Do Prčic, jak může člověk jako já fotit Vyšehrad? Jediné, co vím o hlavním kostele naší historie, je to, kde se dá na hradbách v klidu vypít lahev vína s výhledem. Jenomže příležitost orámovat svoje fotky žlutým rámečkem podruhé přijít nemusí. A tak jsem se začel do článku Dany Emingerové, který jsem měl ilustrovat. Velmi brzy jsem pochopil, že Vyšehrad není jen magické místo s kostelem, ale jedná se

o natolik komplexní a zajímavé téma, že lepší jsem si přát nemohl. Jsem to ale nevděčník.

Od začátku mi bylo jasné, že musím fotografování pojmout posvém. Nemohu a ani se nechci pokoušet napodobit dokonalý styl fotografií architektury Richarda Horáka či Ladislava Rennera, kteří mají vymazlené snímky, u kterých mi pravidelně padá brada. Bylo mi jasné, že chci nové, dosud nefotografované pohledy. A světe, div se, i takové na Vyšehradě pořád existují.

◆ Jistě, nejzákladnější kompozicí Vyšehradu se zdál být hned na první dobrou frontální pohled na samotnou dominantu, tedy baziliku svatých Petra a Pavla. Ale jak na to? Širokoúhlé objektivy deformují příliš vysoké rovné linie, odspodu to nepůjde. Vytipoval jsem si tak hned při první obchůzce drobný výhled u Krulišovy vily na Pavím vrchu z protějšího břehu. Lup a bylo. To vám byl tak hezký večer... nevím, zda je to tím, že je vila již řadu let v režimu Ministerstva vnitra, ale hlídali mě tam policisté co půl hodiny.

15. května 2020 20:15, bazilika od Krulišovy vily
Nikon Z7, FTZ, Nikkor 300 mm f/4,0E PF ED VR, 20 s, f/10, ze stativu

Jedním z prvních okamžiků mého působení na Vyšehradě byla zádušní mše za doktora Miloslava Stingla, jehož jsem měl tu čest osobně několikrát potkat. Za svůj život toho tolik dokázal! Nejpřekládanější český spisovatel, mluvil zhruba sedmnácti jazyky a byl etnografem světového významu. Na mši samotné se sešla vskutku jedinečná společnost.

22. května 2020 09:32
Nikon Z7, Nikon 20 mm f/1,8 S,
HDR 0,8–13 s, f/10, ISO 64, ze stativu

◆ Jedno z mála míst Vyšehradu, která jsem letmo již dříve znal, byla Gorlice. Velký sál uvnitř kasemat dnes hostí originály soch z Karlova mostu, včetně patrně české nejfotografovanější sochy vůbec – svatého Vojtěcha od Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa z roku 1709. Tou fotografovanou verzí je samozřejmě replika sochařů V. a K. Hořínkových z roku 1973 stojící hrdě na Karlově mostě. V Gorlici jsem fotil v tričku několik hodin, a až když jsem vylezl ven, roztrásl jsem se zimou. Během focení jsem byl zkrátka v takovém rauši, že moje hlava neměla na vnímání chladu čas.

Snímek: © Jiří Hubička

Fotografovat Vyšehrad a obejít se bez ptáčí perspektivy? To by byla přeci ostuda. Sehnat povolení nebylo ve skutečnosti nijak složité. Stačil souhlas ředitele národní kulturní památky, souhlas děkana kapituly a nakonec také souhlas Povodí Vltavy, aby mi Úřad civilního letectví létání obratem dovolil. Byla to pecka! Mimochodem, tenhle snímek byl pořízen 30 minut před východem slunce, což je přesně onen moment, od kterého je povoleno s drony létat. Tento čas se zhruba potkává s tzv. občanským soumrakem.

16. června 2020 04:29,
DJI Mavic 2 Pro, 1/10 s, f/2,8, ISO 100

◀ Pakliže jsem ale potřeboval odstup, bylo třeba startovat z řeky, tedy z lodi. Tam mi nejlépe posloužila prezidentská luxusní italská loď Charlotte Garrigue mého kamaráda Štěpána Rusňáka s polstrovaným heliportem... Jsou tedy momenty, kdy má práce připomíná spíše dovolenou. I když... spí se na dovolené tři hodiny denně? Snímek: © Dominik Franěk

◀ Vyšehrad není jenom bazilika obehnaná barokní fortifikací. Je to velký pojem, který v sobě zahrnuje de facto celou historickou čtvrť včetně přilehlého secesního nádraží, které je řadu let opuštěné. Zdevastovanou budovu jsem navštívil raději v doprovodu přátel z nedávného urbexového kurzu. Věřte mi, tohle není místo, kde chcete být sami... možná proto, že tam sami nikdy nebudete. Kéž by se tato kulturní památka jednou dočkala dobrých rukou.

16. června 2020 22:31, nádraží Vyšehrad
Nikon Z7, Nikon 20 mm f/1,8 S, 2,5 s, f/2,5, ISO 400, ze stativu
Chladné světlo shora je LED panel Fomei v rukou Maxima Sačoka, světlo v oknech pochází z ulice.

Některá rána na Vyšehradě jsou mlhavá a romantická. Tenhle snímek jsem pořídil z hradeb, které byly nad Vyšehradským tunelem ozdobeny dodatečně cimbuříčky, aby místo vypadalo ještě romantičtější, až se bude tunel 11. prosince 1904 za přítomnosti císaře Františka Josefa I. slavnostně otevírat. Koho by tehdy napadlo, že okázalé hradby tam budou stát dodnes?

4. června 2020 04:45, železniční most z hradeb
Nikon Z7, Nikon Z 35 mm f/1,8 S, 1/80 s, f/5,6, ISO 64, z ruky

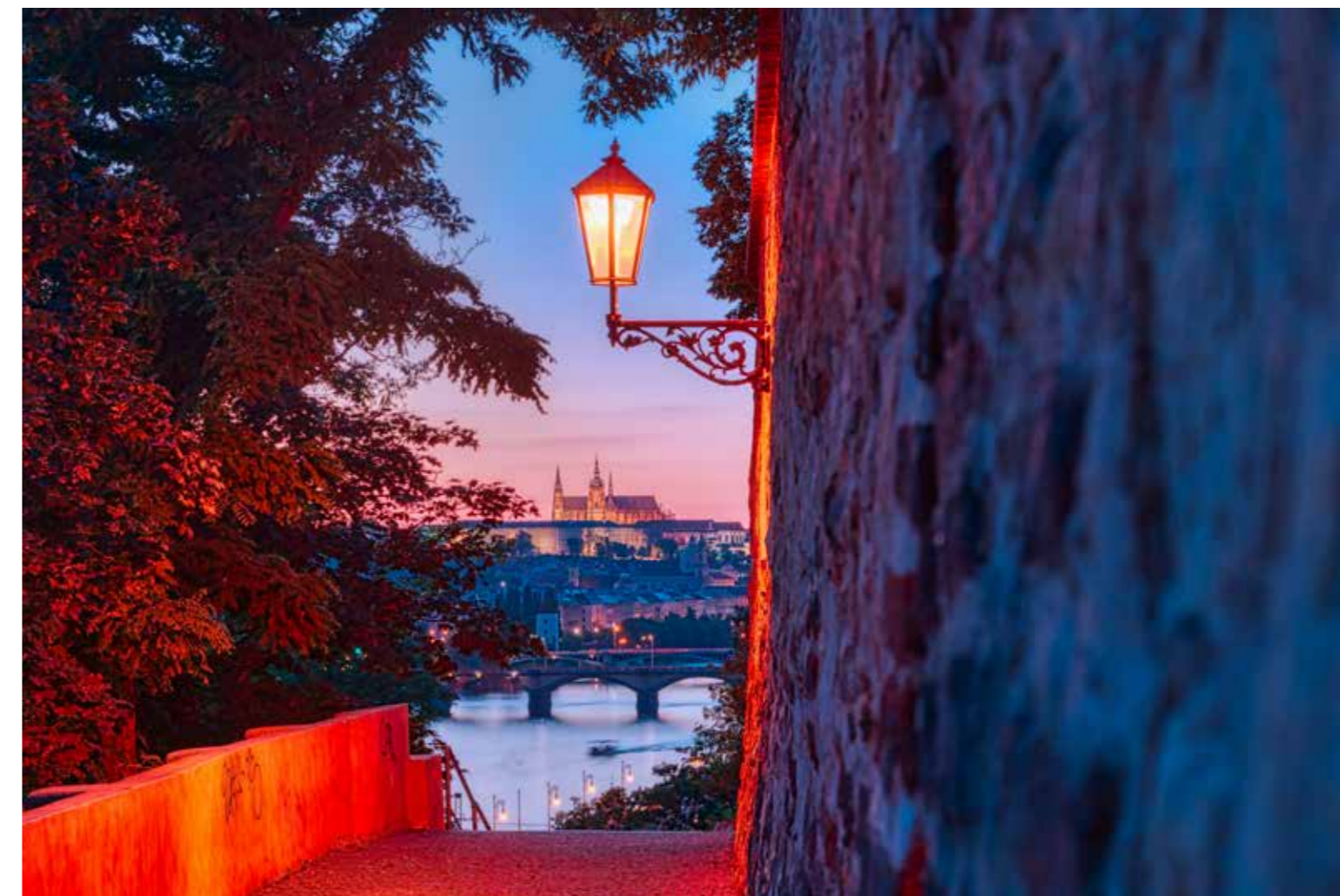
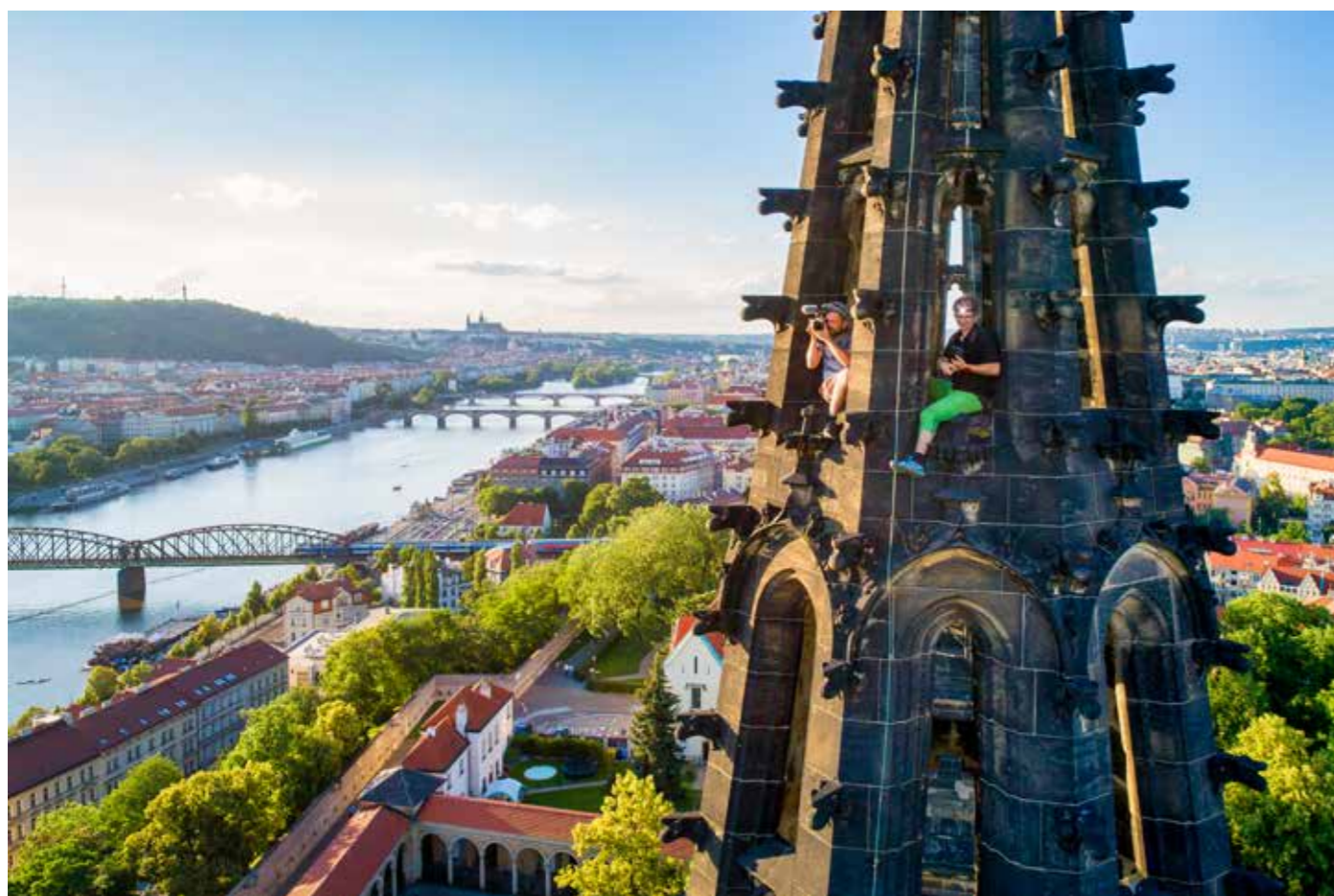

◀ Na vyšehradské výpravě jsem s sebou nenesl jen fullframovou Z7, ale na krku mi samozřejmě celou dobu visela má věrná Z50, zejména pro focení dokumentačních snímků. Jsou ale momenty, kdy se malé tělo na malém stativu hodí více – třeba při prostrkování fotoaparátu mezi mříže Slavína.

16. května 2020 06:31, Slavín,
Nikon Z50, Nikkor Z DX 16–50 mm f/3,5–6,3 VR,
HDR 1/800–1/3 s, f/13, ISO 100, z ministativu Pixi

↓ Tuhle kýčovitou, ale pro mě nádhernou kompozici jsem si vytipoval hned zkraje a pak ji stále dokola přefocoval, dokud jsem nebyl maximálně spokojený s počasím. Nejtěžší bylo najít úhel, pod kterým se stromy obrazově nedotýkají lampy ani hradu, a pak počkat, až bude místo bez lidí.

23. června 2020 21:00,
Nikon Z7, Nikon Z 85 mm f/1,8 S,
HDR 1/25–10 s, f/7,1, ISO 64, ze stativu

◀ Mým hlavním záměrem, který mě napadl de facto ihned, když jsem o Vyšehradu začal přemýšlet, bylo vystoupat na vrchol alespoň jedné z věží baziliky. Viděli jste odtud někdy pohled na Prahu při západu slunce? Já tedy ne! Přesvědčit pana děkana kapituly nebylo lehké, ale výsledek, jak věřím, za to stál. Ze snímků měl radost nakonec nejen on, ale i kastelán, který mě a Honzu Šimánka pustil nakonec do všech věží baziliky a samozřejmě do zvonkohry. Lidičky zlatý, tohle je větší odměna než jakákoliv faktura! Tohle už mi z hlavy doufám nikdo nevymaže. Honza Šimánek je onen gentleman nalevo s kamerou, já sedím s foťákem na věži vpravo. Natočili jsme tam spolu krátký film o všech fotografických postupech. Můžete jej brzy vidět u mě na YouTube anebo na MALL.TV. A taky na stránkách českého National Geographic. Snímek: © Tomáš Beltir

Možná se ptáte, proč spadla tahle lahůdka do klína zrovna mně? Proč jste ten krásný úkol nedostali vy? Kdoví, sám jsem si kladl tuhle otázku mnohokrát, až mi ji nechtěně zodpověděl sám šéfredaktor české mutace NG Tomáš Tureček: „...jsi důkazem toho, že dobrý fotograf umí kromě jiného vytvářet především příležitosti.“ Nikdy mě nenapadlo, že tohle je možná klíč ke všemu tomu našemu fotografickému pachtění. Tvořte příležitosti, nebojte se být svi a buďte kreativní.

Třeba příští lahůdka spadne do klína právě vám.

Pokud by vás zajímal výsledek mého snažení, srpnové číslo české mutace NG bude od 6. srpna na pultech trafik. Když už ne fotky, tak samotný článek o Vyšehradě za nákup čísla rozhodně stojí, sám jsem jej četl nejméně pětkrát. A pokud se mě zase v rozhovorech někdo zeptá, jaký mám fotografický sen, moje odpověď bude asi jasná. Chtěl bych znovu fotit pro National Geographic. ■